

Afmetingen gymzalen en groeps grootte

Bestaat er een wettelijk vastgelegde maximale groeps grootte voor bewegingsonderwijs?

De onderwijswetgeving (WPO, WEC, WVO) kent geen vastgelegde maximale groeps grootte, apart voor bewegingsonderwijs. Het ministerie van OC en W is van mening dat dit niet nodig en niet wenselijk is met het oog op de noodzakelijke beleidsruimte voor scholen. Het ministerie legt de verantwoordelijkheid hiervoor expliciet neer bij het bevoegd gezag en verwijst naar de WMO (Wet Medezeggenschap Onderwijs) om hier op schoolniveau afspraken over te maken.

Wel zijn er duidelijke indicaties voor de groeps grootte, herleidbaar uit het Bouwbesluit, de Arbowetgeving/Brandveiligheidseisen en de bekostigingssystematiek van het onderwijs.

Het Bouwbesluit

Het Bouwbesluit geeft voor diverse accommodaties een 'klasse van bezettingsgraad' aan. De klasse geeft aan hoeveel personen gebruik mogen maken van de ruimte in het gebouw. Voor gymzalen geldt klasse B4, hetgeen betekent: meer dan 8 m² doch ten hoogste 20 m² per persoon.

In een gymzaal van 252 m² mogen maximaal $252 : 8 = 30$ leerlingen + 1 leerkracht gebruik maken van de zaal. In een zaal van 200 m² maximaal $200 : 8 = 24$ leerlingen + een leraar.

Als alleen naar het aantal m² per persoon gekeken zou worden zou in een sporthal de bezetting hoger kunnen zijn. Toezicht en instructie spelen natuurlijk ook een rol. De ASV controlelijst geeft hiervoor een indicatie.

ASV controlelijst gymnastiek

De Algemene School Verkenninglijst (ASV-VO; zie arboleider) geeft voor de verschillende soorten onderwijslokalen norm- en minimumafmetingen aan.

Voor de gymzaal is dit: hoogte 5,5 meter, oppervlakte 252 m². Deze normen zijn gebaseerd op groepen van 30 leerlingen + 1 docent, met een maximum van 32 leerlingen voor theorielokalen en 24 leerlingen + 1 docent voor vaklokalen. De gymzaal behoort tot de reeks vaklokalen. Hieruit kan opgemaakt worden dat - uit oogpunt van veiligheid - voor LO een maximale groepsomvang van 24 leerlingen hoort te gelden.

In de praktijk wordt deze norm voor vaklokalen zelden gehanteerd voor LO.

De leerling afhankelijke berekening van de ruimtebehoefte voor scholen

De relatie schoolsoort (type leerling) en het aantal normatieve groepen bij de toekenning van huisvestingsvoorzieningen is gerelateerd aan de groeps grootte.

Het basisonderwijs kent geen normatieve groeps grootte. Wel is er een relatie tussen het aantal groepen en het aantal leerlingen 4 t/m 7 en 8 t/m 12 jaar. Door de maatregel klassenverkleining verandert die formule momenteel jaarlijks.

Het speciaal onderwijs kent wel een normatieve groeps grootte, de N-factor. Voor de verschillende schooltypen deze:

SBO: 15

SVO-MLK: 14

VSO-ZMLK: 12

DO: 6 en VSO: 7

SH, ES, VISG, LG, ZMLK: 12 en VSO: 7.

ZMOK: 12 en VSO: 7

LZ: 13 en VSO: 7

PI: 10 en VSO: 7

MG: 7 en VSO: 7

Het voortgezet onderwijs kent het ruimtebehoefte model. Voor het reguliere VO wordt uitgegaan van gemiddeld 26 leerlingen, voor het praktijkonderwijs van 14 leerlingen en voor het leerwegondersteunend onderwijs van 16 leerlingen.

Kunnen we op schoolniveau invloed uitoefenen op de groepsomvang?

Ja, door argumenten aan te dragen voor een redelijke groeps grootte i.r.t. de zaalomvang en uit oogpunt van veiligheid een maximale groepsomvang af te spreken per LO docent, dit op te nemen als beleid van de school, met instemming van de MR.

Docenten kunnen eventueel gebruik maken van het geschillen en klachtrecht om invloed uit te oefenen op goede arbeidsomstandigheden en veilige situaties voor de kinderen.

Indicaties en argumenten zijn te vinden in:

1. De bezettingsgraadklasse van het bouwbesluit: minimaal 8 m² per persoon
2. De ASV controlelijst uit het RI&E instrument van de Arboleider (VO en BVE) en Arbomeester (PO)
3. De bekostigingssystematiek die gebaseerd is op de ruimtebehoefte
4. Onderwijskundige zaken: kinderen leren minder in een grote groep, er is te veel inactiviteit, minder beurten/te veel wachttijd, er zijn minder mogelijkheden
5. ARBO voor de leerling: veiligheid leerlingen, volle klas levert meer kans op ongelukken op
6. ARBO voor de docent; de fysieke belasting (lawaai, orde, hulpverleners) is hoger bij grote groepen